

POSLOVANJE JAVNIH PREDUZEĆA

Kako reformisati komunalni sektor ?

*PARKON
ZLATIBOR, 16. oktobar 2014.*

DA LI I ZAŠTO SU NAM POTREBNA JAVNA PREDUZEĆA ?

- Javna preduzeća se osnivaju radi obavljanja delatnosti od opšteg interesa
- U javnosti je stvorena u osnovi pogrešna slika da su JP izvor svih naših problema
- Tome doprinose i brojni loši primeri iz prakse
- To što država ne ume da upravlja javnim preduzećima, ne umanjuje njihov značaj

KOLIKO IMA JAVNIH PREDUZEĆA ?

- Ukupno je u Srbiji registrovano 716 javnih preduzeća
- Oko 20 JP je u nadležnosti Republike
- 696 JP je osnovano na nivou lokalnih samouprava i AP Vojvodina
- Pored ovih preduzeća u “javni sektor” spadaju i društva kapitala u kojima “država” ima više od 50% udela

KOLIKO JE OD TOGA JAVNIH KOMUNALNIH PREDUZEĆA ?

- Od ukupno 360 registrovana JKP
 - 17 JKP je na teritoriji Kosova
 - 2 JKP su u STEČAJU
 - 38 JKP su seoska komunalna preduzeća
 - 303 JKP su klasična opštinska komunalna preduzeća
- Posmatramo po delatnostima među ovim JKP je 46 specijalizovanih vodovoda, 36 toplana, 11 čistoća, 9 zelenila, 6 grobalja, 16 pijaca, 17 parkinga, 9 prevoznika, 5 putara, 98 mešovutih JKP sa vodovodom, 47 mešovutih JKP bez vodovoda i 3 “ostalih” JKP

KAKVA KONTROLA J.P. NAM JE POTREBNA I ZBOG ČEGA ?

- Država svakako treba, da radi zaštite opšteg interesa kontroliše JP
- Razlog za to je potreba da se ograniči i kontroliše MONOPOL koji JP imaju na tržištu
- Kontrola poslovanja JP trebalo bi da se vrši isključivo preko većinskog upravljačkog paketa (ne preko lokalnih politicara)
- Kontrola monopola bi trebalo da se vrši mehanizmima zasnovanim na Zakonu (ne preko izvršne vlasti)

KOJI SU POSTOJEĆI MEHANIZMI KONTROLE JP ?

- Način na koji se vrši kontrola JP je kod nas komplikovan i konfuzan
- “Država” se ne oslanja na svoja upravljačka prava već se direktno meša u pitanja koja bi trebalo da su nadležnosti menadžmenta
- Zakoni su međusobno neusaglašeni, a u nekim delovima pogrešno postavljeni

PROPISI IZ KOJIH PROISTIČE KONTROLA J.P.

- Zakon o javnim preduzećima
- Zakon o budžetskom sistemu
- Zakon o komunalnim delatnostima
- Zakon o vodama
- Zakon o energetici
- Zakon o saobraćaju
- Zakon o upravljanju otpadom
- Zakon o rokovima plaćanja

Kakva reforma javnih preduzeća nam je zaista potrebna ?

- Šta mi u stvari želimo da uradimo sa javnim preduzećima ?
- Da li štitimo javni interes ili se “svetimo” javnim preduzećima ?
- Parcijalne promene ne vode nikuda
- U PKS sačinjen predlog reformi komunalnog sektora u 4 koraka
- Vlada na ovaj predlog nije reagovala i nastavlja po starom

Zakon o privatizaciji

- Vlada nije uvažila iznete argumente i zalaganje da javna preduzeća ne treba da budu predmet ovog Zakona
- Izjednačavanje društvenih (neprivatizovanih ili neuspešno privatizovanih) i državnih (javnih) preduzeća u osnovi je pogrešno
- Ovim je uneta dodatna konfuzija u regulativi kojom se reguliše JPP

Forsiranje javno privatnog partnerstva

- Lobiranje za JPP krenulo pre više godina od međunarodnih finansijskih i razvojnih organizacija
- Vlada nekritički podržava i forsira JPP
- Za privatne partnere problem je što im se u postojećim okolnostima ne isplati da ulažu (osim špekulativno)
- Javni sektor ne ume da kontroliše rizike i svede ih na razumnu meru

Zainteresovanost privatnog sektora za komunalnu oblast

- Upravljanje otpadom
- Daljinsko grejanje
- Vodosnabdevanje i prečišćavanje
otpadnih voda
- Javni gradski i prigradski saobraćaj
- Parking servisi
- Pijace
- Održavanje ulica i puteva

REZIME:

- **Država je pokazala da ne ume da upravlja sa javnim preduzećima**
- **Način na koji se vrši kontrola JKP pun nepotrebnih birokratskih procedura kojima se umanjuje njihova konkurentnost**
- **Komunalnu privredu treba reformisati, ali na dobro osmišljen i planski način**
- **JPP nije rešenje problema**
- **Postojeći zakoni nisu dobi ni za javni ni za privatni sektor**
- **Zakon o privatizaciji je primer kako ne treba raditi**

HVALA NA PAŽNJI !!!

Lazar Krnjeta, Tel: 011 2400227

komdel@ttigroup.co.rs

www.ttigroup.co.rs

